

Rudziczka

Sołtys i rada sołectwa Rudziczka

Sołtys: Wojciech Prządka tel.: 723 440 445

Rada sołectwa:

- Dariusz Welchar
 - Bernadeta Szymanowska
 - Marian Sputek
 - Anna Król
-

Charakterystyka Rudziczki:

Rudziczka to najmniejsze sołectwo w gminie Suszec. Powierzchnia Rudziczki wynosi 4,55 km², a mieszka w niej 1595 osób – stan na dzień 31.12.2023. Rudziczka sąsiaduje od północy z lasami woszczyckimi, które są częścią miasta Orzesze, od wschodu z Suszcem, a od południa i zachodu z kolejno Baranowicami i Kleszczowem - dzielnicami miasta Żory.

Przez północną część wsi przepływa strumyk Rudzica, który należy do zlewiska Odry. Przy strumyku funkcjonują trzy stawy rybne, w

przeszłości było ich więcej, lecz zostały osuszone przez tutejszych właścicieli dóbr rycerskich. Rudziczka do początków XX w. była traktowana jako przysiółek Suszca.

Dynamiczny okres rozwoju Rudziczki to ostatnie trzydzieści lat. To właśnie w tym czasie powstało najwięcej zabudowań.

Już od dawnych czasów woda z tutejszego strumyka miała rdzawe zabarwienie. Nazwano go Rudzicą. Później tę nazwę przejęła osada, która w XVI w. powstała na jego brzegach. Początkowo wieś nazwano Rudzicą, lecz już w 1605 roku pojawia się określenie Mała Rudzica. Z kolei niemiecki kancelista zapisał tę nazwę w 1628 roku jako Klein Ruditz. Od 1721 roku zaczęto używać nazwy Rudziczka, co jest jednocześnie zdrobnieniem słowa Rudzica i rezygnacją z niepotrzebnej dwuczłonowości.

Unowocześnienie administracji pod pruskimi rządami skutkowało powstaniem rudzickiej pieczęci. Znakiem wsi został pług koleśny – znak rolniczego trudu. Pieczęć można zauważyć na XIX w. dokumentach, które były wystawiane przez tutejszego wójta. Pług figurujący w rudzkim godle jest zwrócony w lewo, posiada „kolca” oraz przedpłużek, co było nowością w XVIII wieku. Ponadto tylko kilka jego elementów jest żelaznych, reszta w tym dyszel i odkładnica są drewniane.

Herb Rudziczki

Do połowy XV w. przestrzeń dzisiejszej Rudziczki należała do Suszca. Teren porastał samosiejny las należący do puszczy pszczyńskiej. Obszar Rudziczki był piaszczysty, nieurodzajny, a w dolinie strumyka Rudzica zabagniony, dlatego nie wzbudzał zainteresowania XIII i XIV w. osadników. Dopiero rozwój sąsiednich wsi sprawił, że nowi osadnicy musieli zadowolić się mniej atrakcyjnymi terenami.

Około 1550 roku baron Promnitz po wykarczowaniu lasu zbudował tu folwark pańszczyźniany, który w 1570 r. przeszedł w ręce szlachcica Walentego Kozłowskiego. Datuje się, że w latach 1575-1577 przybyli na te ziemie pierwsi osadnicy. W przeciągu kolejnych dwustu pięćdziesięciu lat folwark w Rudziczce był w posiadaniu co najmniej dziesięciu różnych właścicieli.

Na początku XIX w. dwór przejął Jan Antoni von Steblicki. Pochodził z Mikołowa. To za jego czasów Rudziczka przeszła modernizację, w wyniku której stare drewniane zabudowania zostały zastąpione murowanymi.

W roku 1926 w posiadanie rudzkiego dworu wszedł działacz polityczny i narodowy, redaktor Adam Napieralski. Po jego śmierci w 1928 roku majątkiem zarządzała rodzina. W czasie okupacji hitlerowskiej dwór został skonfiskowany na rzecz III Rzeszy. Po wojnie Napieralscy odzyskali folwark, lecz ulegli władzą PRL i oddali gospodarstwo na rzecz utworzenia kołchozu. Po rozwiązaniu kołchozów w latach siedemdziesiąty i osiemdziesiątych gospodarstwo nabył Andrzej Majchrzak, później działka znalazła się w posiadaniu KWK „Kurpiński”, a dziś jest w rękach prywatnego inwestora.

Rudziczka liczyła 215 mieszkańców w 1905 roku. Miejscowość była zbyt mała, by wyraźnie zaznaczyć się w historii powstań śląskich. Niemniej jednak w 1919 roku powstała we wsi konspiracyjna komórka Polskiej Organizacji Wojskowej. W plebiscycie wzięło udział 99,4% uprawnionych

do głosowania, z czego 70% opowiedziało się za Polską. W 1933 roku w Rudziczce żyło 386 mieszkańców.

Tłum ludzi przed udekorowanym budynkiem stacji. Zdjęcie z 1938 roku.

Źródło: [Narodowe Archiwum Cyfrowe](#)

1 września 1939 roku około godziny 13³⁰ przez Rudziczkę przejechały oddziały niemieckiej 5. Dywizji Pancерnej. Wioski nikt nie bronił. W czasie okupacji hitlerowskiej Rudziczka została włączona do gminy Suszec. Kilkadziesiąt rudziczczan zostało wcielonych do Wehrmachtu, co czwarty z nich nie przeżył wojny.

W czasie pieszej ewakuacji obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu przez Rudziczkę 18 i 19 stycznia przeszły kolumny więźniów. Kilku z nich, nienadających za resztą rozstrzelano i pochowano w bratniej mogile w Łęgu. Po dokonaniu ekshumacji w 1947 roku ich szczątki spoczęły na cmentarzu Krzyża Św. W Pszczynie.

W nocy z 29 na 30 stycznia północną część Rudziczki zajęły wojska 60. Armii gen. Kuroczkina. Wojska wyszły z lasów i zajęły linię kolejową Pszczyna-Żory. Na ziemi niczyjej znalazła się szkoła i dwór Napieralskich. W nocy z 11 na 12 lutego 1945 roku wojska niemieckie wycofały się w kierunku lasu Baraniok i wtedy cała Rudziczka została przejęta przez czerwonooarmistów.

Po wojnie Rudziczka nigdy już nie była samodzielną jednostką administracyjną. Sołectwo najpierw wchodziło w skład gminy Suszec, później gromady Suszec i wreszcie, po kolejnej reformie administracyjnej znów powrócono do układu przedgromadowych gmin.

Szkoła w Rudziczce powstała w 1907 roku. Wybudowano ją w szczerym

polu na działce tutejszego właściciela dworu. W roku 1933 do szkoły uczęszczało 68 dzieci. Nowy budynek szkolny został oddany do użytku w 1962 roku. Szkoła nosi nazwę Bohaterów Oświęcimskich. 1 września 1998 roku otwarto nowoczesną salę gimnastyczną.

Opracowano na podstawie:

[Przeviń do początku](#)